

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Palamuse Püha Bartholomeuse kogudus

Palamuse, Jõgeva maakond 49226, tel 7760585
koguduseõpetaja Jaan Nuga, tel. 5226824
www.eelk.ee/palamuse

KOGUDUSE 2012.AASTA SÖNALINE ARUANNE

I. Koguduse liikmed, juhtorganid ja nende tegevuse analüüs

Koguduse liikmeskonna dünaamika ja üldiseloomustus (vanus, haridus, sotsiaalne staatus jms). Koguduse tööpiirkonnas elavate, kuid kirikusse mitte kuuluvate inimeste suhtumine kristlikku usku. Nõukogu, juhatuse ja revisjonikomisjoni koosseis ning sinodisaadikud. Muudatused. Hinnang koguduse juhtorganite tegevusele.

Kui vaadata leeritatute hulka möödunud aastal ja 54 aastat tagasi, siis on koguduse liikmeskond tasapisi kahanenud. Täpne koguduseliikmete arvestus on ajapikku paraku sassi läinud ja selle taastamine käib. Oleme kasutusele võtnud infosüsteemi „Koguja“ ja sellesse aastate jooksul ka hulga andmeid sisestanud, kuid töö on veel ajakohaseks jõudmisest kaugel. Oleme jõudnud sisestada viimase 23a ristimiste, leeritamiste ja laulatuste andmed, mis annavad koguduseliikmete nimekirja ühtekokku 464 inimest. Sellest võib järeldada, et koguduse liikmete arv peaks olema oluliselt suurem, kui siiani üksnes leeritatute arvestuse alusel saadud 480 hinge. Senise töö põhjal võib ka julgesti öelda, et meil on väga palju koguduseliikmeid, kes ei ole eriti tihti oma kogudusega ühendust võtnud. Loodetavasti nad palvetavad meie eest.

Koguduseliikmete arv, kes oma nimelise annetusega koguduse tööd toetavad, on üsna kõikuv (viimased aastad: 67, 80, 61, 71, 54, 49, 53). Annetuse teinute nimekirja vaadates tundub, et üsna suur osa annetuse tegematajätmistes on unustamisel – on mitmed pered, kus üks abikaasast on annetuse teinud, kuid teisel on ununenud. Järgmisel aastal püüan mõne teise koguduse eeskujul hakata leidma sponsoreid, kes siis ka vendade-õdede eest liikmeannetuse tasuks.

Täiskogu liikmete arv, kes lisaks annetusele on ka armulauast osa saanud, on samuti kõikuv (54, 44, 41, 52, 35, 30, 42). Siin võib olla tegemist jällegi üleskirjutamise laiskusega – neid, kes ise paluvad oma nime kirja panna, on mõned üksikud. Samas on armulaua vastuvõtmise kordade arv olnud rõõmustavalt kõrge mitme aasta lõikes. (417, 493, 595 (sellest 90 juhatuse esimeeste konverentsil), 572 (osa hooldekodus), 688 (sellest 44 sinodil ja 105 hooldekodus), 542, 641).

Koguduseliikmeid on igas vanuses, kõiksuguse haridusega ja kõivõimalikus sotsiaalses staatuses inimeste hulgas. Tuleb küll tunnistada, et ühe erandiga kohtab ühiskonnas kaalukama sõnaga kohal olevaid inimesi kirikus üsna harva. Eriti hea meel on kirikuvanemate üle, kes pea igal teenistusel kohal on olnud. Aeg-ajalt käib ka päris pisikesi lapsi. Kui on leerikoolis osalejaid, siis on nemadki jumalateenistustel (leerikooli tunnid jätkuvad jumalateenistuse järel).

Kogudusse mitte kuuluvate inimeste suhtumine kristlusesse on mitmekesine, nagu ikka. On väljas seisjaina koguduse tegemiste toetajaid, kes võtavad veel hoogu kogudusse astumiseks. On mingil formaalsel või otsitud põhjusel kogudusse mitte kuulujaid, kuid on ka neid, kes põhimõtteliselt kristlasi põlgavad. Pisuke osa on ortodoksi koguduse liikmeid Kaareperes – seal toimub jumalateenistus kord kuus ja käijaid ikka on. Väga head sidemed on sealt juba igavikku lahkunud preestri pojaga, kes täidab kirikuvanema ülesandeid. Paraku ei ole seal märgatavat koguduse aktiivi, kellega Jumala Sõna kuulutamises koostööd teha. Umbkaudu korra aastas on näha Jõgevast pärit jehoovatunnistajate liikumist. On mõned New-Age pooldajad ja kindlasti ka hulk horoskoobi-usklikke. Palamuse kihelkonnas asub Kassinurme

hiiemägi-teemapark, kus korraldatakse aeg-ajalt keskaegse temaatikaga üritusi, mida ehk siiski usuliseks liikumiseks pidada ei saa. Teisi organiseerunud usulisi rühmitusi Palamuse kihelkonnas minu teada pole, kuid samas on ka selge, et pole ühtegi inimest ilma usuta. Nagu kõikjal, nii leidub ka meil ateistliku misjonitöö tegijaid.

Suurema osa aasta jooksul ametis olnud ja ka ühe koosoleku pidanud koguduse nõukogu valiti 25.01.2009.a. Liikmeiks olid:

	Eesnimi	Perenimi	Amet
1	Hilja	Alekand	sinodi saadik
2	Sirje	Kasemaa	sinodi saadiku asemik
3	Meelis	Kull	kirikuvanem
4	Egon	Laanesoo	
5	Kadri	Liblik	
6	Küllli	Paavel	juhatuse liige
7	Meelis	Paavel	sinodi saadiku asemik
8	Ene	Szymanel	
9	Krista	Sukk	juhatuse liige
10	Valdur	Tamm	kirikuvanem
11	Arne	Tegelman	juhatuse esimees, sinodi saadik
12	Tiina	Tegelman	

Advendiaja alul, 2.dets. toimus koguduse täiskogu koosolek, kus valiti uus nõukogu:

	Eesnimi	Perenimi	Amet
1	Guido	Kokk	
3	Meelis	Kull	kirikuvanem
2	Ene	Luik-Mudist	
4	Elle	Mäerand	
5	Tiina	Mägi	
6	Küllli	Paavel	
7	Meelis	Paavel	
8	Evelin	Pajuste	
9	Sirje	Suvi	
10	Valdur	Tamm	kirikuvanem
11	Arne	Tegelman	
12	Tiina	Tegelman	

See nõukogu koosseis veel koosolekuks kokku saanud pole ning seega on valimata ka juhatuse liikmed ning teised nõukogu määrata olevad ametid.

Koguduse majandustegevuse korraldamine ja sekretäritöö on olnud suuremas osas õpetaja kanda. Suure töö on ära teinud ka juhatuse esimees Arne Tegelman, kes hoolitseb vabatahtlikuna arвете maksmise eest, ja Luual elav varem Jõgeva kogudusse kuulunud Tiina Mägi, kes vastava tasu eest kirjutab vajalikud arved ja teeb raamatupidamist. Kirikuvanemate kohustusi täidavad nõukogu liikmed Meelis Kull ja Valdur Tamm, Valduril on koguduseõpetaja koguduse autoga selleks 6km kaugusel Pikkjärvel järel käinud.

2010.aastal lahkus äkitselt ajast igavikku pikaajaline kirikuvanem ja koguduse rahaasjade korraldaja Adu Seppa. Selle järel oli 2011.aastal koguduse juhatusel suuri raskusi rahaasjade korraldamisega järje peale saamisel. Koguduse eelarve täitmise aruanne ja eelarve projekt valmis alles maikuu (koosoleku protokoll sai valmis suve keskpaigaks). Kuigi vahepeal tekkis mõte võtta eelarve kolmanda kvartali järel koos selle täitmise aruandega ikkagi vastu, siis mõtteks see paraku jäigi. Samuti juhtus 2012.a, mil aruanne ja eelarve said vastu võetud alles 26.augustil.

Kiireloomulisi asju on juhatus ka e-posti teel vastavalt vajadusele otsustanud. Muidugi oleks tore juhatuse liikmetega tihemini kokku saada – aruandeaastal oli vaid üks juhatuse koosolek.

II. Koguduse töötajad ja nende tegevus

1. Koguduse vaimulik: *nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus, teised kiriklikud ja muud ametid (komisjonid, saadikuksõlemine jne); ametireisid Eestis ja välismaal; perekond, elamistingimused. Perekonnaseisuatmetniku õigused.*

Koguduseõpetaja Jaan Nuga, sündinud 27.02.1974, Palamusel tööl alates 2000.a veebruarist. Töökoormus on just nii suur, kui olen enese peale võtnud. Olen püüdnud kinni pidada 5-päevasest töönalast ja 7-tunnisest tööpäevast, kuigi sellega on olnud raskusi – ületunde on kogunenud hulga ja aasta lõpul loobusin nende arvestamisest. Suvel olen ka puhunud.

Muude kiriklike ametite poolest olen Tartu praostkonna kirjutaja ja Kaitseliidu Jõgeva maleva vabatahtlik kaplan. Mõne aastase vahe järel olen teist aastat järjest taas tööl gümnaasiumi usundiloo õpetajana (vahepeal polnud soovijaid, kuid nüüd on see aine vastavas õppesuunas kohustuslik). Olen Palamuse Lions-klubi ja Palamuse Pritsumeeste juhatuse liige ning kuulun Sotsiaaldemokraatlikku Erakonda (selle viimase kuuluvuse lõpetamine on küll vaid asjaajamise laiskuse taga). Neljandat hooaega järjest on mind valitud Palamuse lasteaia hoolekogusse, kus kolmandat õppeaastat olen hoolekogu aseesimees.

Ametireisil olen käinud naaberkogudustes, praostkonna tööga seondult Tartus, vaimulike konverentsil Roostal, üldkiriklike koosolekute ja ettevõtmistega seondult Tallinnas. Koos Palamuse, Gardingi ning teiste Virumaa ja Saksamaa koguduste esindajatega osalesime palverännakul Tartust läbi Virumaa Rakverre.

Aruandeaastal täitus mu abiellumisest Ingridiga 12 aastat, poeg Aaro sai 8 aastaseks, tütar Loo 6 aastaseks ning poeg Olav 3 aastaseks. Abikaasa Ingrid läks pärast kaheksa ja poole aastast lastepuhkust taas tööle Jõgeva haigla hooldusõena. Kuna esialgu polnud Olavile lasteaia kohta, siis tegi see tööaja korraldamise üsna keerukaks.

Alates 2006.a juulist elame perega Palamusel kogudusele kuuluvas neljatoalises korteris. Kolimisele eelnevalt sai korteris tehtud põhjalik remont, mida rahastasin osaliselt ka ise. Korteri eest me üüri ei maksa, küll aga maksame kõik korteri kasutamise seonduvad kulud (keskmiselt 100€ kuus). Kortermaja ei kasuta olemas olevat keskkütte süsteemi, kuna see oleks liialt kallis. Selle asemel on kogudus paigaldanud korterisse kaks õhk-õhk tüüpi soojuspumpa. Nende ja elektriradiaatorite abiga oli ka -25°C välistemperatuuri juures toasoe igati normaalne keskküttest kaks korda odavam hinnaga.

Kogudusel on õpetaja töökohaks väga eeskujulik kantselei koos kogu vajaliku tehnikaga. Õpetaja käsutuses on ametisõitjateks koguduse pisibuss VW Transporter, mis kingiti kogudusele Gardingi koguduse poolt uuea 1996.a. Koguduseõpetaja teenistustasu oli aruandeaastal 460€ kuus, millest maksude maha arvamise järel laekus pangaarvele 387€. Vastavalt kiriku seadustikule ületunde ei tasustata ja puhkusepäevi järgmisesse aastasse edasi ei kanta, küll aga olen juhatuse ettepanekul pidanud arvestust oma töötundide üle ja püüdnud pikemaid päevi rahulikumal ajal lühematega tasa teha. Kuna mitme aasta kogemus on näidanud, et neid töötunde tuleb ikkagi ettenähtust oluliselt rohkem, siis loobusin aasta lõpul sellele arvestusele aja raiskamisest.

Perekonnaseisu ametniku õigused on mul olemas ja olen läbinud ka kõik selleks nõutud täiendkoolitused.

2. Organist: *nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus, teised kiriklikud ja muud ametid. Kutsekategooria. Täiendkoolitus.*

Helen Seppa, sündinud 3.03.1992.a, koguduses töötanud alates septembrist 2008, mil eelmine organist läks Tartusse edasi õppima. Ülesandeks on mängida kõikidel jumalateenistustel (18 €/kord) ja talitustel (tasu kokkuleppel). Vastavalt soovile oleme otsinud ka asendajaid. Teisi kiriklike ametid Helenil veel pole, õpib Ülikoolis sotsiaaltööd ja sotsiaalpoliitikat. Orelimängu oskused on omandanud Jõgeva muusikakoolis Anu Piiskoppeli käe all ja ise õppides.

3. Teised palgalised töötajad: *nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus.*

Raamatupidaja Tiina Mägi, sündinud 20.10.1965, pärast aastast tasuta töötamist maksame aasta algusest talle 35€ kuus arvete kirjutamise ja raamatupidamise korrashoiu eest.

Koristaja Maie Post, sündinud 1943.a, kelle ülesandeks on koristada kõiki koguduse ruume. Tasustatakse miinimumpalgaga töötatud tundide alusel, mida tuleb paarikümne ringis kuus. Koguduses töötanud 6 aastat. Aasta lõpul loobus tervislikel põhjustel ametist.

Niitja Karl-Robert Seppa, miinimumpalk tunnitöö alusel, töötanud ühe suve.

Gümnaasiumi õpilased, kes käisid pargialust koristamas ja said miinimumpalga ulatuses tasustatud.

Päris töölepinguga töölisi kogudusel pole: õpetaja saab juhatuse liikme tasu, organistile hüvitatakse transport Tartust Palamusele, raamatupidaja esitab fie-na arve, koristajaga oli töövõtuleping, õpilastele hüvitasime osaliselt klassiekskursiooni transpordiraha.

4. Vabatahtlikud töötegijad olid möödunud aasta jooksul juhatuse esimees ja laekur Arne Tegemann, kirikuvanemad Valdur Tamm ja Meelis Kull, lastetöö tegijad Evelin ja Merilin Pajuste ja Ingrid Nuga, ning teised, kes heast tahtest on koguduse tööle kaasa aidanud ja meiega koos palvetavad.

Eriliselt tuleb esile tõsta Soomest Ikaaliste ja Jalasjärvi kogudustest tulnud kolme tüdrukut ja üht poissi, kes siin kolm nädalat tööd tegid ja kohalikele noortele kristlaseks olemise eeskujudeks olid (viimasel nädalal lisandusid veel kaks neidu). Samuti Ikaalistest tulnud 7 meest, kes tegid tööd kolm päeva.

Artikli sellest leiab Palamuse Valla Teatajast 28.07.2012:

<https://palamuse.kovtp.ee/documents/141590/2562003/Lk+2.pdf> .

III. Jumalateenistusliku elu analüüs

1. Jumalateenistuse ülesehituse vastavus kirikus kehtivale korrale. Perikoobiread. Kohalikud tavad. Ilmikute osalemine jumalateenistuse ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Jumalateenistuse, s.h jutluse ajaline kestus.

Kuna meie kirikus kehtib väga palju erinevaid jumalateenistuse kordasid, siis lisan aruandele meie koguduses kehtiva korra (lisa 2). Täiesti korratult on meie kogudusel kombeks, et rahusoov ei ole mitte armulaua liturgia sees (mis tekitaks seal liigset elevust) vaid kogu armulaualiturgia eel – nagu vanast kombeks, et rahu tuleb teha enne armulauale tulekut.

Viisid oleme püüdnud valida uuest agendast võimalikult vana sarnased. Tuleb küll tunnistada, et mõne koha pealt on need siiski nõnda uuendatud, et kogudusel on nende laulmisega suuri raskusi („ülendame südamed“, „Jumala Tall“). Lugemiste ja jutluse tekstid olen võtnud kalendrist.

Olen püüdnud aeg-ajalt kaasata inimesi pühakirja lugema ja see on ka õnnestunud. Helivõimenduse puudumine esitab lugejaile üsna kõrgeid nõudmisi.

Kirikuvanemad tulevad kohale kui saavad, aruandeaasta jooksul oli vist üks kord, mil ühtki kirikuvanemat ei tulnud, enamasti oli kaks kohal. Nende ülesandeks on kiriku ukсед lahti teha ja kirik ning altar missaks valmistada. Õpetaja ülesandeks on tuua vaid laulunumbrid ning tervitada kokku tulnud inimesi.

Jumalateenistus kestab umbkaudu tund ja natuke peale, ilma organistita ja 4.advendi lasteteenistus olid kolmveerand tundi. Pikimad jutlused on 20 minutit, keskmine siiski vast 10-15 minuti kandis, kuigi ega ma mõõtnud ole.

2. Koguduse arvuline osavõtt jumalateenistustest, kaasategutsemine erinevates osades (laulmine, palvetamine jms). Armulaua katmise sagedus ja osavõtt armulauast. Korjanduse korraldamine jumalateenistusel. Üldine kord jumalateenistustel (mis on röömustav, mis häirib).

Kui eemaldas inimesi jumalateenistuste hulgast erakordselt suure osavõtjate arvuga korrad (kalmistupüha 300, jõululaupäev 150 ja veel kaks teenistust 80 ja 40) ning samavõrra vähima osavõtjate arvuga kordi (2, 2, 3, 4 in), siis sain nii öelda kõige keskmisemaks 13,5 inimest (eelmised aastad: 11; 13; 15; 12,5). Kõiki loetud teenistusi arvesse võttes oli keskmiseks aga 21,23 inimest, ehk nelja võrra rohkem eelmisest aastast. Ei oska arvata, millest see tuleb, kuid kui vaadata jumalateenistustel osalemist viimase kümne aasta lõikes, siis on märgata üsna selget lainet, mille hari oli 2006.a ja eelmised madalseisud 2002. ja 2011.a.

Arvutasin ka kokku, et kogu aasta jooksul pühendati Palamuse koguduses jumalateenistustele, palvustele või lihtsalt õpetuslikele koosviibimistele kokku vähemalt 3170 inimtundi (varem 3030 ja 2390 in/h). Sellest arvestusest on kirikukohvid, talgud ja nõukogu või juhatuse koosolekud välja jäetud. Loetud on aega, mis on pühendatud otseselt Jumala

Sõna kuulutamisele. Seega oli meie koguduse palvevõimsus aruandeaastal 1,1 munka (varem 1,04 ja 0,84) (munk palvetab 1/3 ajast, 1/3 magab ja 1/3 kannab hoolt kõhutäite eest).

Laulmisega on teenistustel mõnevõrra raskusi. Rõõmu teeb see, et sahiseva ja häälest ära vileoreli asemel oleme asunud kasutama süntesaatorit ning nüüd on ka organisti lauluhääl koguduse laulu juhtimas.

Kuna mina oma lauluhääles nõnda kindel ei ole, et ma üksinda liturgiat laulaksin, siis olen liturgia osad öelnud sõnas ja kogudus vastab lauldes.

Eestpalve soove on üsna hõredalt. Armulaud on kaetud olnud pea kõigil teenistustel (välja arvatud mõned pühad, mil traditsioonist ja sisust lähtuvalt armulauda ei pühitseta), osalemas on pea kõik kirikulised. Ohvriande koguduse töö hääks on kogutud igal jumalateenistusel ja üheskoos suvel kiriku lahti olemise ajal ohvrikirstu pandud annetusega on see liikmeannetustest kaks korda suurem summa.

Kord jumalateenistustel on hea. Kõige enam rõõmustavad inimesed, kes teenistusele on tulnud; kõige enam kurvastab see, et kaugeltki mitte kõik koguduse liikmed Jumala sõnast ja sakramentidest osa saama ei püüdle. Ka Palamuse alevist, kus elab 600 inimest, käib kirikus märgatava sagedusega alla kümne inimese.

3. Väljakuulutatud jumalateenistuste pidamata jätmise põhjused (kui on olnud).

Tänu Jumalale ei ole aruandeaastal sellist asja juhtunud.

4. Väljaspool kirikuhoonet peetavate jumalateenistuste arv ja kohad.

Väljaspool kirikuhoonet on jumalateenistust peetud korra kuus Kääpa hooldekodus ja Palamuse kalmistul 23.juunil. Palvusi on peetud Jõgeval küüditamise mälestuskivi juures koos Kaitseliiduga ja Palamuse laululaval väljanäituse avamisel. Kõnelemas olen käinud gümnaasiumi tähtpäevadel ja Kaitseliidu iseseisvuspäeva paraadil Põltsamaal.

5. Muusika jumalateenistustel. Orelimärgu tase.

Orelimärgu tase on aasta aastalt edenenud. Alates 2004.a keskelt on meil organistideks olnud kohaliku gümnaasiumi õpilased, esimesed kaks kumbki kaks aastat ning kolmas alates 2008.a septembrist. Aruandeaastal teeninud organist Helen Seppa on õppinud Jõgeva muusikakoolis klaverit ja orelit ning Tartus Heino Elleri nimelises muusikakoolis koorijuhtimist. Hetkel õpib Ülikoolis sotsiaaltööd ja sotsiaalpoliitikat. Lisaks heale mänguuskusele juhatab Helen kogudust ka oma lauluhäälega.

IV. Kiriklike talituste analüüs

Üldiseloostus. Muutused talituste arvus, korras. Põhjused.

Talitustega on kõik korras, kui mitte arvestada, et neid võiks rohkem olla. Mingeid erilisi muutusi esile tuua ei oska.

Ehk tuleks siiski märkida, et kahetsusväärset suur osa matustest peetakse Tartu grematooriumis. Ilmselt tuleks laiemat rõhku panna selgitustööle, et lahkunu gremeerimiseks ei pea matusetalitust grematooriumi äärmiselt kitsastes tingimustes pidama. Täiesti võimalik on lahkunu ka pärast talitust kodukohas autoga grematooriumisse saata.

V. Muusikatöö

Koorid/ansamblid: nimetused, osalejad, juhid, osalemine koguduse tegevuses, tegevus väljaspool kogudust (reisid jms). Orelis seisukord. Külalismuusikud.

Koore ja ansambleid on vallas mitmeid, kogudusel oma muusikakollektiivi pole. Kihelkonna muusikutest on kirikus kaasa teeninud kooli laululapsed õp Luule Toome juhendamisel kooli asutamise 325.aastapäeval, segakoor 6 Õuna Maret Oja juhendamisel jõululaupäeval ja Palamuse Meeslauljad Karmo Toome juhendamisel 1.jõulupühal.

Orel on endises seisus, st häälestamata ja puuduliku koostisega. Niiskus teeb selle kallal ühtelugu oma kurja tööd ja aruandeaastal on vileorel hoopis kasutusest välja jäänud. Vileoreli aset on täitnud väike süntesaatori mõõtu digitaalne orel GEM Parvus, mida toetab võimendusega kõlarite komplekt. Kuigi sel digitaalsel oreil puuduvad mitmed funktsioonid ja klahvide tundlikkus, on see ometi päris hea häälega ning peamine: see ei tee müra.

Vileoreli korda saamiseks oleme küsinud hinnapakumisi ja otsinud toetajaid, kuid seni tulutult. Kambja ja Tallinna Saksa koguduste kaudu oleme saanud ka kaks elektroonilist

koduorelit/harmooniumi, kuid need ei ole paraku töökorras ning seni pole õnnestunud neid ka töökorda saada (ragisevad ja vilistavad).

Muusika kirikus (lisaks ühislaulule ja orelimängule):

9.06. Palamuse kooli 325.aastapäeva palvus-kontsert

28.07. Märta Jallakase mälestuskontsert: Kadri Tegelman (metsosopran), Klaaspärimäng Sinfonietta, Dirigent Toomas Vavilov, kavas: Lepo Sumera „Musica profana“, Raimo Kangro „Display X Perpetuum mobile“, Veljo Tormis Süit filmist „Kevade“, Vokaaltsükkel „Paunvere mäletamine“ esiettekanne (Muusika Urmas Lattikas, tekst Peep Pedmanson O.Lutsu ainetel), korjandus Märta Jallakase kultuuristipendiumi väljaandmiseks, korraldaja MTÜ Look.

25.08. Pärlipäeva kontsert „Suveõhtu serenaad“, duett Klassika: Tatjana Drobõševa (sopran) ja Izida Galimova (mezzosopran), klaveril Tuulilki Jürjo, kavas: Bach, Caccini, Fauré.

22.09. Paunvere väljanäituse ajal: 2x Do Diez, keelpillitrio ja lauluansambel Leedust.

12.12. Tartu maavanema tänu kontsert ja tänu kirjade üleandmine maakonna noortetöötajale, laulu ja kitarriga astub ette Indrek Kalda.

24.12. jõuluõhtu jumalateenistusel teenib lauluga kaasa 6.Õuna Maret Oja juhendamisel

25.12. missal teenivad kaasa Palamuse Meeslauljad Karmo Toome juhendamisel.

Suured tänud kõigile, kes on oma laulu- ja mänguoskusega me jumalateenistusi rikastanud.

VI. Hoolekande- ja hingehoiutöö

1. Kodukülastused: külastajad, külastatavad, külastuste sagedus, esinevad probleemid.

Olen käinud mõnel korral, kuid kindlasti võiks enam käia. Kui ei kutsuta, siis ise pole ka end peale pressinud. Suurem osa käimisi on kogudusele kuuluvas korteris elava vanaproua juurde – elektri ja üüriarve ära viimine on hea põhjus paari sõna jutu puhumiseks. Ehk võiks ka hooldekodus käimist siiski kodus käimiseks nimetada – seal need inimesed ju elavad.

Oleksin küll väga rõõmus, kui mind tihemini külla kutsutaks.

2. Haiglad ja hoolekandeesutused (vanadekodud, lastekodud): külastajad, külastatavad, külastuste sagedus, esinevad probleemid.

Haiglaid ega hoolekandeesutusi kihelkonnas pole. Alates 2008.a septembrist on mind kutsutud kord kuus Kääpa hooldekeskusesse, kus olen pidanud missa ning vestelnud inimestega.

Siimusti lastekodus käisime külas koos sõpruskoguduse esindajatega Ikaalistest.

3. Suhted teiste sotsiaalasutustega.

Valla sotsiaaltöötajatega on suhted head. Sõpruskogudusest Ikaalistes saadetakse kõigi kihelkonna vastsündinute jaoks nn titepakk mitmesuguse vajaliku riide- ja hügieenikraamiga, millele kogudus lisab omalt poolt pakikese kirjandust. Neid pakke on jaganud valla sotsiaaltöötajad, kuid 2009.a lõpust alates on kogudus selle oma ülesandeks võtnud, et koguduse rolli nende pakide saamisel enam rõhutada. Võibolla sellest tingituna on titepaki tahtjaid vaid üksikuid. Võib arvata, et kui paki saamiseks peab ekstra kuhugi minema või lihtsalt küsimagi, siis on tahtjaid kindlasti vähem, kui neid nimepanekul muu seas kätte pistes. Võibolla peljatakse ka kogudust, aga eks sellest pelgusest üle saamiseks see töö oma peale võetud saigi.

4. Materiaalne toetamine (näiteks humanitaarabi jagamine jne).

Võimalus on laenutada invavahendeid: karke, kõnniraame, ratastooli jmt – seda võimalust on pisut ka kasutatud. Üürnike võlgnevustele oleme lahkesti läbi näppude vaadanud. Jõudu mööda oleme pakkunud transpordiabi. Kogudus on vahendanud OÜ Paunvere Agro ühe soomlasest omaniku Arto Isomäki annetuse mitmesuguste invavahendite näol Kääpa hooldekodule ning võtnud enese peale sama mehe soovi teostamise, millega ta toetab Palamuse valla elanike kohalikele kultuurisündmustele kohale toomist 1000€ ulatuses.

VII. Laste-, noorsoo- ja kasvatustöö

1. Lastetöö korraldamine koguduses. Pühapäevakool. Lastetöö tegijate ettevalmistus.

Palamuse koguduse lastetöö toimub lastetundidena, mis said taas alustatud 2009. aastal kolme koguduse liikme poolt, kellel ühevanused lapsed ja soov koguduse juures lastele sobivaid kokkusaamisi korraldada. Kokku saadakse reeglina korra kuus, pühapäeval jumalateenistuse ajal. Üks lastetund kestab umbes poolteist tundi. Osalevaid lapsi oli umbes kaheksa, vanuses kaks kuni kaheksa aastat. Tavaliselt osalesid tunnis ka kuni viis lapsevanemat. Aastal 2012 oli kuus lastetundi, millele lisandusid väljasõidud matkarajale ja Tartusse ning osalemine kiriku kaunistamises ja lastejumalateenistusel.

Lastetunnid valmistasid ette ja viisid läbi kolm lapsevanemat, kellest üks on teoloogilise kõrgharidusega ja pühapäevakoolitöö kogemusega, ülejäänud kaks on lasteaiata õpetaja haridusega ning pühapäevakoolitöö ja lasteaiata töö kogemusega.

2. Leerikool. Leerioõpetamise kava. Konfirmeeritute osalemine koguduse tegevuses pärast leerikursust.

Leeritundidega olen üritanud alustada sügiseti hingedeajal ning siis ülestõusmispühadeks valmis saada. Kooskäimisi on kümnekond, algavad pühapäevase jumalateenistusega ning selle järel on paaritunnine vestlusring. Tunnikava aluseks on ajalooline järgnevus (loomine, usuline areng, Piibel, 10 käsku, palve, usutunnistus, sakramendid). Aruandeaastal õnnistuse saanud konfirmatsioonikursuse keskmiseks vanuseks oli 67a. Kaks tublit leerilast Tiiu Jaska ja Eha Ragel valmistasid kogudusele valged ja violetsed altari, kantsli ja puldi katted.

3. Noorsootöö. Koguduse noorterühma suurus, kooskäimise aktiivsus. Noortele suunatud ürituste järjepidevus. 16–25-aastaste noorte osakaal koguduse tegevuses osalejate hulgas.

Noorsootöö puudub sootuks, kui selleks mitte pidada Soome sõpruskoguduse noorte tehtut, kui nad suvel siin neljakesi (kuuekesi) külas käisid, pisut tööd tegid ja õhtuti kohalike lastega mängisid.

Olen pakkunud end kohalikkude noortekeskusesse mõnd kokkusaamist läbi viima, kuid seni pole kutsutud. Ei ole ka väga peale käinud, kuna tegemist on ju niigi (küllap ka neil). Ei ole ka märgata tegevusetult ringi hulkuvaid noori. Kel vähegi pealehakkamist ja huvitumise soont, need näikse olevat enesele ka tegevust leidnud.

4. Suhted kooliga (usu- ja religiooniõpetuse tunnid, loengud jms).

Suhted Palamuse gümnaasiumiga on väga head – kutsutakse ühtelugu kõiksugu tähtpäevadele ja lubatakse ka tervituskõnet pidada. Gümnaasiumi 11. klass on igal aastal kirjandusnädala raames paariks tunniks koguduse ja kirikuga tutvumas käinud. Teist õppeaastat järjest on 12. klassis õppesuunale kohustuslikud usundiloo tunnid.

Lua algkooliga kahjuks nii tihedaid sidemeid pole. Metsanduskooli olen pakkunud end samuti usundilugu lugema, kuid nemad pole selleks õppekavas kohta leidnud. Võimalus oleks minna mõnel õhtul ja proovida rahvast kokku saada, seda pole ma jällegi aja puudusel jõudnud ette võtta.

Jõulude eel on Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseumi korraldatud jõulumaad külastavad rühmad ka kirikust läbi käinud ja neile on saanud paari minutiga põhilisemat kiriku õpetusest tutvustada. See on õigupoolest väga tänuväärne tegemine ja ka tagasiside üle Eestimaa on väga positiivne olnud.

5. Piiblitunnid. Järjepidevus, osavõtjate hulk, teemad.

Piiblitundidega pole ma paraku jõudnud tegeleda.

6. Täiendkoolitus koguduse töötajatele.

Koguduse ainsa täiskohaga töölise käisin: 24.-25.01. vaimulike konverentsil Roostal, 12.04. sinodil Tartu Pauluses, 22.05. Maarja-Magdaleenas diakooniatöö ümarlaul, 29.05. praostkonna konv. 2015.a kirikupäeva teemal Tartu Pauluses, 4.9.09. palverännakul koos sõpradega Saksamaalt ja Virumaalt, 11.09. praostkonna vaimulike nõupidamisel Tartu Pauluses. Lisaks osalesin mitmel Kaitseliidu korraldatud õppepäeval.

7. Täiendkoolitus koguduse liikmetele.

Täiendkoolitust kogudusele jagame igal pühapäeval ja pühal, jõudu mööda ka nende vahel.

VIII. Evangelisatsiooni- ja misjonitöö

Väljapoole kogudust suunatud kuulutustöö korraldus, töötajad. Misjonitöö meetodid ja tulemuslikkus.

Väljapoole kogudusest suunatud kuulutustöö leiab aset mitmesugustel kultuuriüritustel ja aktustel, kus olen ikka jõudu mööda osalenud ja ka sõna võtnud. Tundub, et kuulatakse. Olen loonud Facebooki konto ja suhtlen selle kaudu üsna aktiivselt. Kuulun Palamuse Lions klubi ja Palamuse Pritsumeeste juhatusse ning olen Kaitseliidu Jõgeva maleva vabatahtlik kaplan. Arvan, et vaimuliku osalemine mistahes ettevõtmisel on juba päris tubli kuulutustöö, eriti veel, kui temaga seal mingit mõistlikku juttu rääkida saab.

Lisaks jõulumaa ettevõtmiste raames toimuvatele rühmakülastustele kirikus olen püüdnud pealesattumise korral kasutada juhust kõnelda mõne sõnaga kiriku õpetuse alustest igale kirikusse tulnud rühmale. Neid on ka ikka olnud.

Aruandeaastal on Palamuse valla teatajas koguduseõpetaja kirjutatud vähem olnud – näib, et lihtsalt mõtteavaldustele seal väga ruumi ei leidu ning päevakajalist ei ole alati jõudnud kirjutada. Kogudusel on internetileht, kuhu olen kogunud artikleid meist ja enda kirjutatu. Samuti leiab sealt teateid koguduse igapäevasest tööst.

Koguduse liikmete hulgas on ehk mõni üksik, kelle kohta arvan, et tema küll ei jäta kasutamata võimalust Jumala Sõna kuulutamiseks. Üldiselt tundub aga õhkkond ses osas kuidagi pelglik olevat. Aga tegelikult on just koguduseliikmed need, kes saaksid kõige enam ära teha vaimutarkuse levikuks rahva seas. Õpetaja on ju kõigest üks koguduses, koguduseliikmeid aga mitu ja just koguduseliikmete kaudu saaks hea sõnum levida mitmes sugulaste ning kaastööliste ringis. Igaüks peab leidma eneses julguse oma usku mitte salata.

IX. Avalikud suhted

Suhted kirikliku ja kohaliku ajakirjandusega. Kirjastustegevus. Koguduse liikmete informeerimine koguduse tegevusest. Kodulehekülg internetis. Vaimuliku kirjanduse ja ajakirjanduse levitamine ja loetavus koguduse keskel.

Suhted kirikliku ja kohaliku ajakirjandusega on väga head. Eesti Kirikust on ikka aeg-ajalt huvi tuntud, et kuis meil Palamusel läheb. Ka valla lehes olen saanud avaldada suurema osa, mis kirjutada olen jõudnud. Enne lehe ilmumist on toimetaja mulle seda ka meelde tuletanud ja väga kannatlikult viimase võimaluseni oodanud.

Koguduse liikmete informeerimine koguduse tegevusest toimub teadetetahvlite, suulise vahenduse, ajakirjanduse, e-posti listi ja kodulehe kaudu. Vaimuliku kirjanduse lett on koguduse kantseleis ja kirikus. Kuna kirik on suviti lahti ja ka advendi ajal käib rühmasid palju, siis kõiksugu tasuta jagamise info kaob sealt kiiresti (õppeasutuste tutvustused, ristimise voldik, teeliste kirikute tutvustus, traktaadid jne) – neid võiks alati rohkem olla.

Vastavalt peapiiskopi soovile tellisime Eesti Kiriku kõigile koguduse juhatuse liikmeile ja kirikuvanemaile. Praostkonna toel tuleb see leht kohalikku raamatukokku. Kogudusse on tellitud Kristlik Kasvatus.

X. Majanduselu

Kirikuhoonete, kinnis- ja muu vara seisukord ja kasutamine. Tulude ja kulude üldülevaade, hinnang majanduslikule olukorrale ja tulevikuväljavaated. Olulised laenud ja võlad. Palgad ja töötajate majanduslik toimetulek.

Kirikuhoone on üldiselt heas korras, välissein vajaks krohvimist ja valgendamist. Põhimõtteline luba selle tööga peale hakata on muinsuskaitsele olemas, esialgu puudub raha. Kiriku põranda alt leidsin 2007.a seene, mis sai määratud mitte väga ohtlikuks ning ka vastava vahendiga mürgitatud. Põrand sai osaliselt välja vahetatud ja ootab värvimist. Samas unistame õhk-vegi küttega kivipõrandast ning seepärast olemasolevat kohendama ei kiirusta. Kirikus on 80-ndatel paigaldatud 64kW küte nüüdseks osalt rikenud õliradiaatoritega ja 2002.a paigaldatud pingialune küte 16kW. Nendega on võimalik ka kõige külmemal ajal hoida kiriku temperatuur nulli piires, kuid üleskütmise kord maksab 80€. Oleme plaaninud kiriku laepealse ja torni turistidele avamist, kuid see eeldab muinsuskaitse ja päästeameti nõuete kooskõlla viimist. Välisseinalt sambla kraapimisega said sõbrad Ikaalistest juba hakkama. Enne seda püüdsime sammalt ka umbrohutõrjega hävitada, kuid tulutult.

Kalmistu hooldamise eest hoolitseb vald, vaid kabel on täiesti koguduse käsutada. Kalmistu müürid on euroraha abiga uuesti laotud, aruandeaastast on kalmistul uus kalmistuvaht pr Ilse Koolmeister. Kabeli välisseinalt sai Soome sõprade abiga pritskrohv eemaldatud 2009.a ning lubikrohv parandatud ja sein lubjatud 2010.a. Samal päeval, kui nemad Soome tagasi sõitsid, langes tormis puu kabelil katusele ja lõhkus sellest pisut alla poole. Selle suveni vahetasime katusel koormakilet ja lootsime uue katuse ehitamisele. Sel suvel aitasid aga Ikaalistest tulnud mehed lõhutatud roovituse ja eterniitplaadid asendada. Vajalikud vanad plaadid saime kohalikelt talunikelt – perekond Kull-ilt. Uue katuse ehitamiseks on nüüd projekt tehtud ja muinsuskaitse kooskõlastused viimaks olemas. Plaan on paigaldada katuseharjale kell pisukese varikatusega. Hetkel on meil selleks tööks annetusi Ikaalistest ja pisut kohalikelt inimestelt. Loodame ka eurorahade toetusele.

Pastoraat on antud hoonestusõigusega valla kasutusse kuni 28.11.2037 ning koguduse poolt otsitud riigi rahadega ja valla osalusel korda tehtud. Pastoraadihoonest 40% on koguduse kasutuses kommunaalkulude ja remondiosa tasumise tingimisel. Selle lepingu alusel maksis kogudus vallale igal nädalal keskmiselt 73€. Paraku ei ole vald enese kätte usaldatule hea peremees olnud – ehitusjärelvalve oli olematu ja mitmed vajalikud tööd ehitise hooldamisel on jäänud tegemata ning varem pisikesed vead on kasvanud kordades suuremaks. Ometi on selles hoones suisa suurepärased kantselei ja arhiiviruumid ning pühapäevakooli tuba ja koguduse saal, mida on annetuse eest ka sünnipäevade pidamiseks kasutatud. Samuti on seal kolm külalistetuba 10 voodikohaga, mida on suuremalt osalt kasutanud siinkandis tööl olevad ehitusmehed. Tänu nende ruumide kasutamise eest tehtud annetustele oleme suutnudki valla esitatud arveid tasuda.

Kirikumõisa ait sai 1997.a üüritud 15 aastaks vallale tingimisel, et see vastavalt projektile valmis ehitatakse. Paraku on ka selle ehituse juures olnud ehitusjärelvalve olematu: soojustus on puudulik ning veetorud kipuvad külmuma. Ehitusprojekti muudeti kogudusega kooskõlastamata oluliselt lihtsamaks – majutusasutuse asemel tuli teisele korrusele konverentsisaal ja kantselei. 2002.a sai kogudus vastastikusel kokkuleppel vallaga aida taas oma kätte. Põhjuseks olid allüürnikuks olnud EAS-ile kuuluva I-punkti raskused leidmaks vahendeid kehvalt tehtud ehituse vigade parandamiseks, kuid samas oli neil võimalus leida raha üüri maksmiseks. 2009.a lõpetas aida teist korrust kasutanud EAS-i Infopunkt oma üürilepingu ning kolis välja. Oleme otsinud üürnikku ning 2009/2010 talvel kasutas neid ruume üks käsitöökoda ja pood tingimisel, et enam maksva üürniku ilmumisel kolivad nemad kohe välja. Paraku jäid nad ruumi elektrikütte arve maksmisega hätta. Aida alumist korrust kasutas suviti toidubaar, mis 2009/2010 oli esimest ja ainust korda lahti ka talveperioodil. Toitlustuskoha omanik OÜ Luua Grupp on asunud omavoliliselt kasutama hoone esist maad välilaudade ja toitlustamise tarvis. Aruandeaasta sügisel lõppes toitlustuskoha üürileping ja kogudus on otsinud uut üürniku. Viie pakkumise läbivaatamise järel on käesolevaks hetkeks valmimisel leping järgmise üürnikuga kogu maja kasutusele võtuks.

Kirikumõisa rentnikumajas on kaks toa ja köögiga korterit, millest teine on juba aastaid ja esimene oli kuni sügiseni elamispinnana välja üüritud. Maja suurimaks miinuseks on, et puduub veevõrk ja kemps on õuel külili kukkuda ähvardava kuuri nurgas. Selle maja ümberehitamiseks on kogudusel olemas kõik ehitusprojektid, kuid puudub raha teostamiseks. Sel suvel värvisid Soomest Ikaaliste ja Jalasjärvi kogudustest tulnud noored maja üle ning Ikaaliste koguduse mehed vahetasid ka pehkinud räästalauad. Vajalikud materjalid annetas kohalik loomakasvatuseühistu Paunvere Agro OÜ.

Põllumaade rendileping on sõlmitud. Aiamaalappide kasutamislepingud uuendame iga-aastaselt jõudu mööda. Mure on kasutamata aiamaalappidega, mis teiste seas umbrohtu külvavad. Aiamaalappide aluse pinna vastu on tundnud huvi ka maakütte torustiku paigaldamise eesmärgil, kuid see plaan on hetkel seisma jäänud.

Asula keske pargi hooldamine on suuremas osas koguduse õlul, vaid talvise lumelükkamise on korraldanud vallavalitsus. Arvestuslikult kulus selle 2,3ha pargi niitmisele ja lehtede koristamisele ligi 3200€. Vald maksis tasu pargi kasutamise eest väljanäituse ajal 1598€. Nagu näha katab see tasu poole pargi hoolduskuludest. Kogudus on pargi hooldamisega toime tulnud vaid tänu hääde inimeste annetatud tööle ja koristusvahenditele.

Koguduseõpetaja neljatoalises ametikorteris on ostmise järel 2006.aastal tehtud kapitaalremont, mille käigus vahetati kõik korteri aknad ja tehti muud vajalikku. 2008.a paigaldati soojuspumbad asendamaks ülejõukäivalt kallist keskkütet. 2009.a tehti kortermaja fassaadi remonti (vahetati akende alused ja pealsed soojustused) ning vahetati katus. Koguduseõpetaja on ka ise korteris sanitaarremonti teinud.

Tulude ja kulude üldülevaade selgub statistilisest aruandest (lisa 1). Selgituseks selle juurde vaid, et üsna suure osa käibest moodustavad koguduse eelarvet läbivad üürnike kommunaalkulud. Aruandeaastal suurendas koguduse eelarvet koostöös Põhja-Friisimaa ja Virumaa kogudustega läbi viidud palverännak, mille kulud ja toetus Saksamaalt liikusid läbi Palamuse koguduse eelarve ja tõstsid välisannetuste summat.

Majanduslik olukord on kogudusel hea. Hoolimata suhteliselt pisikesest liikmeannetajate arvust on kogudus suutnud maksta palka täiskohaga õpetajale ning tükitöö alusel organistile, koristajale ja niitjale. 2009.a alguses lõikasime 6ha koguduse metsast (kokku on metsa 9ha). Saadud tulust maksime tagasi õpetaja ametikorteri ostmiseks võetud laenu 200 tuhat krooni, ülejäänud raha otsustasime kasutada rahastutest hangitud toetuste omaosaluse katteks (oreli ja kabeli katuse ehitamiseks). Paraku on see sääst aasta-aastalt tasapisi kahanenud. Aruandeaastal kogudusel võlgu ei tekkinud, küll aga on mõned ööbijad kogudusele võlgu.

Samas ei oleks kogudusel võimalik toime tulla oma igapäevaste kulude katmisega ilma abita sõpruskogudusest Soomes Kaarinas, kes lisaks Palamuse kogudusele toetab võrdselt ka Laiuse kogudust kokku vähemalt 5000 euroga aastas. Suur rõõm oli ka kõigist neist lahketest annetajatest, kes oma tööpanusega aitasid Palamuse asulakeskust kaunimaks luua. Erilised tänud Ikaaliste koguduse rahvale, kes tulid, tegid tööd ja kandsid ka ise oma kulud.

Mõnevõrra kummaline on, et kohalik omavalitsus kannab küll kõigi teiste ühingu tegevusruumide kulud, kuid kogudus on sellest toetusest ilma jäetud. Veelgi enam: koguduse õlule on jäänud ka avalikult kasutatava pargi korrashoid. Kui spordiklubi, laulukoori või koguduse käest võikski nõuda, et ta ise oma kasutuses olevate hoonete eest hoolitseb, siis avaliku pargi eest hoolitsemist ühelt klubilt, MTÜ-lt või koguduselt oodata on vist siiski ülekohtune – eks selle korrashoid on ju avalik huvi ja ühiseks hüvanguks. Koguduse kulutused kinnisvarahoolduseks on umbkaudu 12000 eurot aastas, millest kinnisvarast saadav tulu katab 6000 €. Selle juures ei ole arvestatud majandusjuhi ja koristaja tööaja ega raamatupidamise kulud.

Kogudusel on üks täiskohaga tööline – koguduseõpetaja, kelle töötasu on neljandat aastat 460€ kuus. Õpetajal on ametisõitudeks kasutada 1996.a. Saksamaalt kingitud VW Transporter ja töötegemiseks väga eeskujulik kantselei koos vajaliku tehnikaga. Õpetaja elab koguduse korteris, mille eest ta üüri ei maksa, kuid korteri kasutamise kulud kannab õpetaja ise. Ka kesktl läbi 4€/kuus mobiiltelefoni arve maksab kogudus.

Organist Helen Seppale oleme hüvitanud 18€ transpordi kulusid teenimise korra eest – tema käib meile nüüd Tartust. Olen väga tänulik, et me organist on olnud nõus õppetöö kõrvalt kogudust teenima.

Koguduse ruumide miinimumpalgaga koristaja Maie Post pani aasta lõpul tervislikel põhjustel ameti maha. Nüüdseks oleme leidnud uue inimese, kes on valmis me ruume korras hoidma. Seda tööd ei ole küll nii palju, et sellest ära elada – alla kümne tunni nädalas.

Niitjana töötasid möödunud suvel Põhikooli lõpetajad Karl-Robert Seppa ja Tõnu Kaine. Neile maksime 2€/h, mis on pisut enam miinimumpalgast.

Sügisese lehekoristuse talgute eest lubasime osalenud koolilastele hüvitada klassiekskursiooni transpordiraha miinimumpalga ulatuses.

Aga kõige rohkem olen tänulik muidugi neile inimestele, kes oma tegevuse eest pole üldse mingit ajalikku tasu võtnud – juhatuse esimees, kirikuvanemad, pühapäevakooli õpetajad, sõbrad Ikaalistest ja teised koguduse kaastöölised.

Olgu nende kõigi palk suur taevas!

XI. Visitatsioonid ja revideerimised

1. Praosti ja piiskopi visitatsioonid, tulemused, vastukajad.

Praosti ja piiskopi visitatsioonid on olnud pole.

2. Riiklikud revideerimised ja kontrollid (maksuamet, muinsuskaitse, päästeamet jt).

Maksuameti revideerimisi ja kontrolle on olnud pole.

Riikliku muinsuskaitse ametiga oleme saanud kokkuleppele kabeli katusele renoveerimise käigus kellatorni ehitamises ja kiriku välisseina krohviaukude täitmisel.

Päästeametil ülevaatusel järel kogudusele nõudmisi ei olnud.

XII. Koguduse suhted teiste institutsioonidega

1. Suhted kohaliku omavalitsusega.

Suhtes kohaliku omavalitsusega on palju arenguruumi. Millegipärast ei suuda omavalitsuse esindajad näha kogudust ühe rahva hüvanguks tegutseva inimeste omaalgatusliku organisatsioonina. Jääb mulje, nagu peetaks kogudust mingiks hoopis väljaspool ühiskonda hõljuvaks asjaks. Võib arvata, et just sellest tulenevalt ei ole juba aastaid peetud vajalikuks ka koguduseliikmeilt valla kaukasse kogutud maksurahaga koguduse tööd toetada. Teised, kes küsisid, midagi ikka said, ainult kogudus, kes samas pakkus ka kõige paremat omaosaluse protsenti, jäi täiesti ilma.

Kogudus on vaieldamatult kõige suurem ja kõige aktiivsem kõigist vabatahtliku liikmeskonnaga organisatsioonidest. Ühes ammusel vestluses ütles vallavanem, et kogudusele ei anta, kuna kogudus saab niigi hakkama. Muidugi on tore, et toetatakse väetimaid, kuid sedaviisi tuleb lõpuks välja, et vald maksab ka koguduseliikmeilt kogutud raha küll paari liikmega seltsikese tegevuseks või mõne üksikisiku spordihobi ülalpidamiseks, aga samas need ettevõtmised, mis rahvale tõesti korda lähevad ning ehk ka kohalikku vaimsust edendavad, jäävad toeta.

Selle juures ei saa taas märkimata jätta, et vald esitas kogudusele kantselei ja teiste koguduse rahvamajas asuvate ruumide kommunaalarveid keskmiselt 73€ nädalas. Kõik teised valla piirides tegutsevad organisatsioonid saavad ruume tasuta kasutada – nende ruumikasutuse kulud maksab vald kinni. Koguduse õlule on jäänud ka asulakeskuse 2,3ha pargi niitmine ja lehtede koristus, mis läks arvestuslikult maksma umbkaudu 3200€, millest poole kattis valla makstud pargi väljanäituse ajal kasutamise tasu. Nagu juba varem öeldud on kogudus pargi hooldamisega toime tulnud vaid tänu häade inimeste annetatud tööle ja koristusvahenditele. Seega siis toetavad Palamuse koguduse liikmed lisaks maksurahale ka oma annetustega kohalikku omavalitsust ja avalikus kasutuses oleva kinnisvara ülalpidamist.

2. Suhted teiste konfessioonidega.

Suhted teiste kohalike konfessioonide ehk õigeusu koguduse esindajaga on väga head. Selle koguduse vaimuliku pole mul küll paraku au olnud kordagi kohata, kuid ajast igavikku lahkunud vaimuliku poega, kes kirikuvanema kohuseid täidab, kohtan kohalikel ettevõtmistel ühtelugu. Mõned korrad käisime kas siis palveränduritega või pühapäevakooli lastega õigeusu kirikus külas. Aeg-ajalt on meie jumalateenistusel kaugemalt tulnud baptistikoguduse liikmeid.

3. Suhted praostkonnaga (teiste kogudustega ja praostkonna keskusega).

Suhted praostkonnaga on head. Eriti rõõmustavad kokkusaamised teiste vaimulike ja koguduste töötajatega, mida võiks ikka rohkem olla. Koguduste omavahelised suhted on head, kuigi harvad. Tihedamalt oleme kohtunud Laiuse koguduse liikmetega, kellega meil on ühine sõpruskogudus Kaarinas.

4. Suhted teiste kiriklike, usuliste ja muude organisatsioonidega (Eesti Piibliselts, NMKÜ, Eesti Evangeelne Allianss, jne)

Möödunud aastal oli Palamuse kogudusel otsene tööalane kontakt kiriku keskasutustest: Eesti Kirikute Nõukoguga, kirikumuusika liiduga, kiriku varahaldusega ja usuteaduste instituudiga. Jõudu mööda oleme püüdnud teha reklaami ajalehele Eesti Kirik.

Head suhted on Kaitseliidu Jõgeva malevaga. EELK on koguduseõpetaja näol andnud Kaitseliidu käsutusse kõrgharidusega spetsialisti, kes on valmis vajadusel abistama eriolukordade lahendamisel ja tähtpäevade tähistamisel.

Samuti on väga head suhted Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumiga, kus koguduseõpetaja osaleb erialaspetsialistina õpetus- ja kasvatustöös nii avalike kõnede kui klassitundidega.

5. Suhted sõpruskogudustega: kogudused, suhtlemise laad, intensiivsus.

Palamuse kogudusel on kolm sõpruskogudust: Soomes Kaarina ja Ikaaliste ning Saksamaal Garding. Kaarina kogudus on sõpruskoguduseks ka Laiuse kogudusele.

2010.a kirikupäevade järel oleme püüdnud koostöös Gardingi kogudusega Saksamaal korraldada palverännakut läbi Eestimaa koguduste, kel on samuti sõpru Põhja-Friisimaal. Jumala abiga sai see rännak 5.-9. septembrini teoks (lisa 3).

16.07.-5.08. olid meil külas 4 noort Ikaaliste ja Jalasjärvi kogudustest. Eesmärgiks on pakkuda siinsetele noortele eeskujuga ja märki elust kristlasena. Külalised tegid hommikupoolse aja tööd kirikumõisa rentnikumaja värvimisel, lõuna veetsid isekeskis ja õhtupoole käisid kohalike noorte ja lastega palliplatsidel või muudes sarnastes kohtades mängimas ja juttu ajamas. Viimasel nädalal lisandus neile veel kaks neidu.

23.-27.07. olid külas 7 meest Ikaaliste kogudusest, kes vahetasid selsamal kirikumõisa rentnikumajal pehkinud räästalaud ja parandasid kabeli katuse.

25.-27.05. olid Laiuse koguduse kutsel Laiuse laulupäeval ja Palamuse koguduses Nelipühäl külas sõbrad Kaarina kogudusest.

Püüame üha enam rõhku panna vastastikusele külaskäimisele, aga samuti ka tervituste ja koguduse elu tutvustavate artiklite vahetamisele.

XIII. Koguduse liikmed

1. Muudatused koguduse koosseisus ja selle põhjused (suurenenud, vähenenud, muudatused vanuselises ja soolises koosseisus jne).

Sellest kõnelesin I ja III peatükis. Põhjuseid teab Jumal.

2. Liikmete vahetamine kaasinimestega.

Liikmete vahetamine kaasinimestega on olemas (ma küll ei mõista midagi targemat selle koha peal kosta). Küllap on neid suhteid nii koguduse sees kui väljapoole igasuguseid.

3. Liikmete vahetamine teiste konfessioonide liikmetega (oikumeeniline tegevus).

Liikmete vahetamine teiste konfessioonide liikmetega on isiklikku laadi (kui on). Jällegi on põhjus ilmselt vastandumise puudumises – õigeusklikega elatakse külg-külje kõrval ilma kiriklikku kuuluvust tähelegi panemata. Selle vastandumise puudumise üle olen kahtlemata rõõmus.

4. Liikmete kodune elu (kas on mõlemad abielupooled koguduse liikmed, kui palju on laulatatud abielusid, lastega pered, perede materiaalne olukord, perede side kogudusega, kõlbeline olukord, pahed jne).

Liikmete koduse elu kohta ma paraku eriti midagi öelda ei oska, kuna koju külla on mind kutsunud väga vähesed. Tuleb tunnistada, et teisega koos elavatest inimestest on üksinda kirikus käijaid rohkem, kui paarikaupa. Tuleb ette nii riiklikult registreerimata kui ka kiriklikult laulatamata koos elamist.

Materiaalne olukord on ilmselt üsna sarnane mujal maakohtades olevaga – kes võitlevad, need saavad hakkama. Eks süües kasvab isu – võrreldes hiinlastega Hiinamaal elame meie siin nagu kuninga kassid. Palamuse alevis on toimetuleku teemaks keskkütte hind, mida mitmed on lahendanud keskküttest välja astumisega ja soojuspumpadega kütma hakkamisega. Paljud käivad tööl kaugemal: Jõgeval, Tartus, Tallinnas, välismaal. Kahetsusega tuleb tunnistada, et oma annetusega on koguduse tööd toetanud vaid kümnendik koguduse liikmeist.

Kõige laiemalt levivateks pattudeks on esimese käsulaua seaduste rikkumised, ehk siis hoolimatus Jumala Sõna vastu, enesele eelarvamuste kujundamine Jumalast ja teistest inimestest, Jumala nime ilmaaegu pruukimine ning hingamispäeva pühitsemine.

XIV. Hinnang ja muud tähelepanekud

Suuremad tööd, tähtpäevad, külalised jne.

Hinnang koguduse, tema organite ja oma aastategevuse kohta.

Tähelepanekud, probleemid ja ettepanekud koguduse, praostkonna, kiriku ja kogu rahva kohta.

Suurim töö on inimeste hinge eest hoolt kandmine ja aitamine pühitsuse teel. Selleks on kirik ja kogudused ellu kutsutud ja seda püüame ka jõudu mööda teha, lootes Jumala õnnistusele.

Suurimate sündmustena on meelde jäänud juba XII 5 kirjeldatud külaskäigud ja kohtumised.

Suur heameel on inimeste üle, kes hingamispäeva tõsiselt võtavad ning pühapäevast pühapäeva Jumala Sõna juurde kogunevad. Just selliste inimeste peal püsibki kogu me rahva lootus.

Rõõmustavad head inimesed, kes oma abi on pakkunud ja teinud väga tublit tööd. Eks me palvetame lakkamatult, et töötegijaid koguduse juurde tuleks. Eriliselt tuleb esile tõsta Soome sõprade rahalist toetust Kaarina kogudusest ja siin külas käinud noori Ikaaliste ja Jalasjärvi kogudustest ning mehi Ikaalilste kogudusest. See külaskäik ja heategevuslik töö meie koguduses oli ka neile väga vaimustavaks elamuseks. Suur rõõm on ka meie karjakasvatuseühistu Paunvere Agro soomlastest omanikest, kes on koguduse toetamise oma südameasjaks võtnud.

Südant vaevab see, et noortetööd ning piibliringi pole õnnestunud algatada – aeg on kulunud majandusajadele ning paberitööle. Eks see on ilmselt paljude vaimulike kiusatus: pühenduda enam asiste asjade äratemisele, millest ka käega katsutav märk maha jääb. Inimese hinge eest hoolt kandes tuleb ju vilju hoopis kauem oodata, kuid seinale kruvitud pistikupesa, vahetatud kraan või valmis kirjutatud kirjatükk on kohe ette näidata. Ja ega ilma nende praktiliselt ära tehtud töödeta ei saa ju ka kogudust majandada.

Kõige tõhusamana tundub töö teistes kohalikes organisatsioonides: Lions-klubis, gümnaasiumis, Kaitseliidus ja pritsumeeste juures – juba olemasolevais struktuurides kaasa tegemine võimaldab lihtsamini kontakte leida erinevate inimestega. Teistpidi on väga oluline ka oma koguduse siseste sidemete tihendamine, millele on kaasa aidanud kirikukohvid ja pühapäevase missa järgsed avatud leeritunnid koos koguduseliikmetega.

Jumal on meid möödunud aastal rohkelt õnnistanud. Oleme kogenud – suisa silmaga näinud ja käega katsunud – Jumala armastust avaldumas läbi inimeste me ümber nii lähedalt kui kaugelt. Jumala armule ja abile lootes läheme ka sellele aastale vastu.

Jaan Nuga
koguduseõpetaja
Palamusel, 14.02.2013

Lisad:

1. Koguduse numbriline aruanne
2. Jumalateenistuse kord õpetajale
3. Palverännaku kava ja osalised